

Legilingwistyka Porównawcza [*Comparative Legilinguistics (International Journal for Legal Communication)*] jest czasopismem publikowanym przez Instytut Językoznawstwa (Wydział Neofilologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), które ukazuje się cztery razy w roku. Zamieszcza artykuły, recenzje, sprawozdania w językach: angielskim, hiszpańskim, francuskim, chińskim, polskim, niemieckim i rosyjskim. Recenzje znajdują się w siedzibie redakcji czasopisma.

Redakcja zastrzega sobie prawo recenzowania nadsyłanych materiałów. Zasadniczo artykuły są recenzowane przez dwóch recenzentów.

Legilingwistyka Porównawcza jest czasopismem zasadniczo poświęconym językoznawstwu prawniczemu (legilingwistyce), teorii prawa i języka prawa, językoznawstwu sądowemu oraz przekładowi prawniczemu i sądowemu

Celem czasopisma jest

- 1) pogłębianie wiedzy nad językiem prawa (*lingua legis*) i wiedzy w zakresie porównawczej legilingwistyki (w szczególności przekład prawniczy i sądowy),
- 2) rozwijanie współpracy pomiędzy prawnikami a językoznawcami w zakresie językoznawstwa sądowego,
- 3) porównawcze studia nad rzeczywistością prawną różnych obszarów językowych i wpływ różnic na komunikację w prawie, a także
- 4) kształcenie w zakresie przekładu prawniczego (m. in. kandydatów na tłumaczy przysięgłych).

WSTĘP

Prezentujemy czytelnikom polskojęzyczny zeszyt *Legilingwistyki Porównawczej* (*Comparative Legilinguistics*). Tym razem zeszyt zawiera teksty napisane w języku polskim. Jest to zeszyt przygotowany przez pracowników Pracowni Legilingwistyki Instytutu Językoznawstwa. Artykuły, które znalazły się w tym numerze zostały przygotowane przez pracowników Instytutu Językoznawstwa oraz zaproszonych gości z innych uczelni.

Tom składa się 13 artykułów, a redakcja ma nadzieję, że spotka się on z przychylnym przyjęciem czytelników. Niniejszy zeszyt zawiera prace dotyczące bardzo zróżnicowanej problematyki, mieszczącej się w szerokim polu językoznawstwa stosowanego i teorii prawa. Poszczególne pozycje mają w większości charakter badań interdyscyplinarnych, odnoszących się do przekładu specjalistycznego, w tym głównie prawniczego oraz języka prawa i prawoznawstwa.

Problemy przekładu terminologii i frazeologii zostały poruszone w 8 artykułach. Katarzyna Biernacka-Licznar (Uniwersytet Wrocławski) w artykule zatytułowanym *Europejski nakaz aresztowania w Polsce i we Włoszech* omawia problem przekładu terminologii występującej w dokumentach unijnych sformułowanych w język prawa. Yuki Horie (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) w tekście *Różnice w procedurze rozwodowej w prawie japońskim i polskim z punktu widzenia przekładu prawniczego* koncentruje się na różnicach w dokumentach polskich i japońskich pojawiających się w trakcie przeprowadzania postępowania o rozwód. Pokazuje ona zasadnicze różnice kulturowe wynikające z nieprzystawalności polskiej i japońskiej rzeczywistości prawnej (np. występowanie rejestru rodzinnego). Proponuje również w jaki sposób tłumaczyć z języka japońskiego na język polski podstawowe dokumenty rozwodowe. Józef Jarosz (Uniwersytet Wrocławski) koncentruje się na problemie występowania archaizmów w języku prawnym (artykuł: *O językowych i prawnych archaizmach w konstytucji Królestwa Danii*). Karolina Kaczmarek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) w artykule *Relacje tekstowe jako system wspomagający proces tłumaczenia tekstów paralelnych na przykładzie polskiej i węgierskiej umowy sprzedaży* koncentruje się na analizie tekstu jako narzędziu wspomagającym przekład. Aleksandra Matulewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) (artykuł: *Teksty paralelne a ustalenie konotatów i denotatów na potrzeby przekładu polsko-angielskiego*) pokazuje w jaki sposób można wykorzystać angielskie teksty paralelne by ustalać ekwivalenty konotacyjne i denotacyjne dla polskiej terminologii prawnej i prawniczej. Z kolei, Julia Mazurkiewicz-Sułkowska (Uniwersytet Łódzki) w tekście *Z problematyki bułgarsko-polskich tłumaczeń tekstów prawniczych i sądowych* przedstawia trudności związane z przekładem polsko-bułgarskim wynikających z różnic między systemami temooralnymi i modalnością imperceptywną tych języków. Katarzyna Siewert (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) w artykule *O tworzeniu terminów prawnych na przykładzie terminologii polskiego i niemieckiego prawa handlowego* omawia metody wzbogacania leksyki języków specjalistycznych. Uwzględnia ona natępujące techniki poszerzania zasobów leksykalnych: derywacja morfologiczne, derywacja semantyczna, derywacja syntagmacyjna oraz zapożyczenia. Feliks Zedler (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) krótko charakteryzuje wieloznaczność dwóch terminów występujących w

polskim prawie cywilnymi procedurze cywilnej (kurator i dowód) i pokazuje trudności związane z wyszukiwaniem ekwiwalentów tłumaczeniowych w oparciu o słowniki bilingwalne na przykładzie polsko-angielskich słowników prawniczych (*Wybrane zagadnienia z zakresu prawa i postępowania cywilnego w aspekcie translologicznym z języka polskiego na angielski*).

W trzech artykułach poruszono problemy dotyczące języka prawa. Jeden artykuł (Magdaleny Krzyżanowskiej z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza) dotyczy prowadzenia sporów w języku amharskim. Irena Szczepankowska (Uniwersytet w Białymstoku) omawia problem wielości języków prawnych na terenie państwa polsko-litewskiego od XVI do XVIII w. Autorka przedstawia wpływ unii narodów poraz intensyfikacji działań kodyfikacyjnych na unifikację języka prawa na tych terenach. Piuotr Szczekocki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) omawia trzy założenia semantyki Saula Kripkego oraz Hilary'ego Putmana oraz ich oddziaływanie na metody analizy współczesnego języka prawnego.

Jeden artykuł dotyczy korpusów, które odgrywają coraz większą rolę w badaniach językoznawczych. Anna Andrzejczuk (Instytut Języka Polskiego PAN) zmierza się z problemami dotyczącymi oczekiwań użytkowników korpusów i wyzwaniem stojącymi przed ich twórcami w artykule *Narodowy Korpus Języka Polskiego – teoria i praktyka. Fakty, mity, potrzeby*. Wyciąga interesujący wniosek, iż instalatory oprogramowania Windows mogą stanowić wzór dla twórców korpusów, których zadaniem jest sprostanie oczekiwaniom zaawansowanych i początkujących użytkowników korpusów.

Niektórzy z autorów są bardzo młodymi badaczami. Ich naukowe osiągnięcia przedstawione obecnie nie byłyby możliwe, gdyby nie współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Ostatni tekst zamieszczony w tym tomie jest recenzją książki Petera Sandriniego *Terminologiarbeit im Recht: Deskriptiver begriffsorientierter Ansatz vom Standpunkt des Übersetzers* napisaną przez Joannę Grzybek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza).